

DOJECHAĆ (46) *vb pf*

dojechać (29), **dojachać** (6), dojechać *a. dojachać* (11); dojechać *RejWiz* (2), *BielKron* (9), *Mącz* (10), *GórnDworz* (2), *RejPos*, *CzechRozm*, *ModrzBaz*; dojachać *LibMal*, *KochPam*, *ActReg*; dojechać: dojachać *LibLeg* (1 : 1), *SkarŻyw* (2 : 2).

o oraz oba *a jasne*; e w *imp* *pochylone*, w pozostałych formach *jasne*.

inf dojechać (15). ◇ *fut* 1 *sg* dojadę (1). ◇ 2 *sg* dojedziesz (5). ◇ 3 *sg* dojedzie (4). ◇ 3 *pl* dojadą (1). ◇ *praet* 1 *sg m* -m dojechał (1). ◇ 2 *sg m* -ś dojechał (1). ◇ 3 *sg m* dojechał (8). ◇ 3 *pl m pers* dojechali (2). ◇ *imp* 2 *sg* dojeżdź (2); -é- (1), -(e)- (1). ◇ 3 *sg* niechajże dojedzie (1). ◇ 1 *du* dojeżdźwa (1) *WyprPl* A3v. ◇ *con* 3 *pl m pers* by dojechali (1). ◇ *part praet act* dojechawszy (3).

Sł stp notuje, *Cn s.v. dobiegam*, *Linde XVI* (cztery z tych samych przykładów) – XVIII w.

1. *Jadąc zbliżyć się do kogo lub czego, dotrzeć do jakiegoś celu; ire Mącz; decurrere, excurrere, percurrere Cn* (34) : *LibLeg* 11/[32²]v; *RejZwierz* 110v; *BielKron* 250v; *Magnis portoriis mercatores illo ire consueverant*, Częłte á wielkie cłá niźli tam dojadą krámárze mułzą dáć. *Mącz* 313c; *RejPos* 284v; á *Epiphániułz* [...] do Cypru płynąc/ w okręćie niedoiáchawłzy/ vmárł. *SkarŻyw* 455, 90, 455; *WyprPl* C2; *Ktoź fzczeńliwłzy: ten co rychłó doiedźie/ czyli ten co fię po morzu y wiátrách dłuęo włoczy* *SkarKaz* 422b.

dojechać czego, kogo (7): *Kolchis krolełtuo bogáte nád morzem Pontłkim/ łkąd był łazon Medeę vniołł doiechawłzy złotheęo runá* *BielKron* 269v; *Słonecny wyłep/ tego nie moźe doiechác nikt przed łkálámi w wodźie* *BielKron* 461v, 125v, 445v, 452; *KochFr* 52; *Przeto łkoroś doięchác kráiu oyczyłtęęo/ Obraneś połtem záráz* *KochPam* 80.

dojechać do czego, do kogo (10): *LibLeg* 10/114; *A kto temu nie wierzy/ by ogień był w zyemi/ Niech łie do Etny gory doiechác nie leni.* *RejWiz* 149v; *ále fzczeńliwy do do mu doiedźiełz.* *HistRzym* 99v; *HistLan ktv*; *niechby tylko łámemu Kálztellanowi było wolno [...] doiechác do miáłt y włi/ brác potrzeby á fzacowác.* *ModrzBaz* 117; *SkarŻyw* 451, 455; *tylko ze dowm miáł doięchác* *ActReg* 161; *Doiędźwá do Krákwó* *WyprPl* A3v; *Stąd iuź doiedźiełz do łámey MOTLAWY* *KlonFlis* Hv.

dojechać ku komu (1): *Iwanowy wozniczi ku panu zwłodarczykem doięchacz [...] kazal.* *LibMal* 1548/146.

dojechać na co (2): *nie doiechác ná zamek* *BielKron* 377v; *niźli ná to mieyłce gdzie był wyęńány doięchác/ oddał Duchá Pánu Bogu* *SkarŻyw* 455.

dojechać czym (3): *krolełtwá bogáthe morzem doiechawłzy dáleko náleźli* *BielKron* 278v, 445v, 455.

Przen (2) :

Zwrot: »guzu dojechać« = *nabawić się czego złęęo, nieprzyjemnego* (2): *A wźdy czálem áni wzwie [co o Pana, o cnotę nie dba] gdzye guzu doiedzye.* *RejWiz* 130; *Serce łtráfłziwe [= łęklıwe] á częęoź dowiedzye/ Y łławę tráci y guzu doiedzye.* *RejZwierz* [213].

2. *Dopaść kogo, zaskoczyć, najechać, napaść, natrzeć, uderzyć, doięęńnąć ciosem (często bęęąc na koniu); zadać cios, razić, ranić; adoriri, aggredi, incursare, incessere, verberare, vulnerare Mącz [kogo]* (8) : *Rorarii milites, Lekkiey yázdy źołnierze/ hułárze [...] vyechác y doięchác łatwie nieprzyięcielá mogá.* *Mącz* 358c.

dojechać czym (2): *Incessere hostes iaculis et saxis, Doyechác nieprzyjaciół ftrzałami y kámienmi. Mqcz 44b; Aliquando verberare et vulnerare significat, ut hunc primum levi hasta strinxerat Naprzód go włoczenką álbo drzewem dojechał/ trącił/ raz á fztós mu zádał. Mqcz 421b.*

Zwroty: »nieprzyjacielskiem obyczajem dojechać« (1): Gladiatorio animo aliquem adoriri, Nieprzyjacielskiem obyczáyem kogo doyechác. Mqcz 146b.

»dojechać z pięścią« [szyk zmienny] (2): Adoriar te pugno nisi cessas, Doyadę cie s pięścią yelli nie chcefz przeltác. Mqcz [269]a, 74c.

»tajemnie, zdradliwie dojechać« (1 : 1): Cuniculis aliquem aggredi, Táyemnie kogo doyechác. Mqcz 72b, 109d.

3. Dotknąć kogo, dokuczyć, dociąć słowem, dowcipem, żartem, dać się komu we znaki; użyć niezbitego argumentu, pokonać w dyskusji; impetere Mqcz [kogo] (4) : Też około z włzczknieniem trefnowánia/ [...] áby człowiek wiedział kogo doiechác ma GórnDworz O3; tho ma fwą ofobną wdzięczność/ kiedy kto te fłowá ktoremi go dotkniono przyiawfzy/ obroci rzecz ná tego kto go doiechał GórnDworz Q; Cofz ty ná to [przytoczone argumenty] rzeczełz? bom cię iuz tu práwie doiechał. CzechRozm 57v.

Zwrot: »dojechać złemi słowy« (1): Impetere aliquem maledictis, Doyechác kogo złemi fłowy. Mqcz 295d.

Synonimy: 2. dołamać, dołhuc, dotrzeć, nadskoczyć, natrzeć, porazić, ranić, wdać się, wpaść; 3. dojąc, dokuczyć, dotknąć, dotrzeć, przyciąć.

Formacje pochodne cf JECHAĆ.

Cf DOJECHANIE, DOJECHANY